

Obsah

Úvod	7
------------	---

I. Starověký Řím a Itálie.

Zeměpisná poloha a obyvatelstvo	8
---------------------------------------	---

Řím (1). Latium (2). Apenninské pohoří (3). Alpy (4). Řeky (5-8). Albské jezero (9). Trasimenské jezero (10). Divy italské přírody (11). Sicílie. Aetna (12). Sardinie a Korsika (13). Ligurové (14). Gallové (15).

II. Etruskové. Počátky Říma

	16
--	----

Etruskové (16-18). Etruský stát a společnost (19-20). Mucius Scaevola (21). Etruskové a kampanští Řekové (22).

Sedm římských králů. Romulus (23-24). Numa Pompilius (25-26). Tullius Hostilius (27). Ancus Marcius (28). Panství Tarquiniů. Tarquinius Priscus (29). Servius Tullius (30). Tarquinius Superbus (31).

III. Raná římská republika, její rozmach

a podrobení Itálie	30
--------------------------	----

Počátky republiky (32). Boj plebejů s patricii o zrovnoprávnění (33). Sepsání práva (34). Zákony dvanácti desek (35). Vyvrcholení boje plebejů s patricii (36-37).

Boje Říma s Gally, Latiny a se Samnity. Válka s Vejany a Sabiny (38). Válka s Volsky a s Aequy. Konsul Appius Claudius trestá vojsko decimací (39). Boje Říma s Gally, Latiny a se Samnity (40-41). Gallové v Itálii a v Římě (42-43). Řím a Latini (44). Války se Samnity (45-48).

Podrobení jižní Itálie Římem. Polybios o výbojích Říma v Itálii (49). Římsko-tarentský konflikt (50-52). Válka Říma s Pyrrhem. Bitva u Hérakleie (53). Pyrrhovo vítězství (54). Poslední zápas Římanů s Pyrrhem (55).

IV. Vznik římské říše. Boj Říma s Kartágem o vládu ve Středomoří.

Expanze Říma na východ a na západ 59

Řím a Kartágo v předvečer a na začátku boje ve Středomoří. Popis Kartága (56). První punská válka a její důsledky (57). Nápis Duiliův (58). Mírová smlouva po první punské válce (59). Řím ve druhé punské válce. Saguntský konflikt a přechod Hannibala přes Alpy (60). Hannibal v Itálii (61). Bitva u Cann (62-63). Hannibal ante portas (64-65). Bitva u Zamy (66). Mírová smlouva po druhé punské válce (67). Důsledky druhé punské války pro italské hospodářství. Zpustnutí venkova a doplňování zemědělského obyvatelstva (68-69). Třetí punská válka (70-72).

Expanse Říma na východ a na západ. Zásahy Římanů na Balkánském poloostrově (73). Římané kladou Filippovi podmínky míru a proklamují svobodu Řecka (74). Řím a Hispánie (75-76).

V. Krize a pád římské republiky..... 85

Sociální poměry v Itálii koncem 2. - na zač. 1. stol. př. Kr. Otroci a jejich vzpoury (77-80). Římské hospodářství a pokusy o pozemkovou reformu. Teoretické zásady vedení zemědělství (81). Poměry v italském zemědělství (82). Tiberius Gracchus (83-86). Gaius Gracchus (87-88).

Politický rozvoj a pád římské republiky. Spojenecká válka 91-88 př. Kr. (89). Marius a Sulla: Začátek občanských válek (90-94). Povstání Spartakovo (95-96). První triumvirát a Caesarova diktatura: Crassus (97), Pompeius (98), Caesar (99-103), bitva u Farsálu (104), Iulius Caesar diktátorem (105). Druhý triumvirát a zánik republiky. Antonius pánem Říma (106). Octavius - Caesar Octavianus (108-112).

VI. Římská kultura v době pozdní republiky 117

Náboženství. Úvod (3). O výběru staveníšť pro chrámy (114). Zasvěcení chrámů (115-116). Modlitby a prosební slavnosti (117-119). Obětování (120-122). Dobrá bohyně (123). Bohyně Cerera (124). O Ianovi (125). Slavnost luperkálií (126). Terminalia (127).

Divadelní hry (128). Gladiátorské zápasy (129). Vztah Říma ke kulturám jiných národů (131-134). Reforma kalendáře (135). Stavitelství. Výběh místa pro osady (136). Obydlí (137-139). Veřejné stavby (140-143). Forum (144-145). Sluneční hodiny (146). O vzdělání stavitele (147).

O literatuře a spisovatelích: Cicero (148), Caesar (149-150), řečnictví (151-152).

153-160

II. Rané císařství (principát) 135

Doba Augustova a julsko-claudijské dynastie. Octavianus Augustus (153). Z Augustova vlastního životopisu (154). Principát Augustův očima dějepisců (155-156). Vnitřní politika Augustova (157). Augustus a vojsko (158). Augustova politika v provinciích (159-160). Marobod (161). Tiberius (163-167). Caligula (168-170). Claudius (171-174). Nero (175-178). Požár v Římě (179). Neronova ukrutnost a spiknutí proti císaři (180-182). Počátky války židovské (183).

Dynastie Flaviovců. Vespasianus a jeho cesta ke slávě (184). Dobyty Jeruzaléma (185). Vespasianus císařem (186-187). Titus (188). Domitianus (189-191).

175-183

VIII. Rozmach římské říše („zlaté období“) 170

Římská říše v době adoptivních císařů. Nerva (192). Traianus (193-194). Hadrianus (195-198). Antoninus Pius (199-202). Marcus Aurelius (203-206). Nápis z Laugaricia (207). Commodus (208-212). Severovci (213). Septimius Severus (214-216). Caracalla (217-220). Alexandr Severus (221).

Sociálně-hospodářské poměry v době principátu. Závislost Itálie na provinciích (222). Zemědělství (223-226). Doly (227). Otroci a propuštěnci (228-230). Vojsko (231-233). Krize 3. stol. po Kr. Celkový obraz nastávající krize (234-235). Úpadek zemědělství (236). Úpadek veřejného pořádku a mravnosti (237-238). Lupiči (239).

IX. Kultura římské říše v době principátu

(konec 1. stol. př. Kr. - 2. stol. po Kr.) 198

Architektura (240-247). Obydlí (248-249). Hry a závody (250-256). Literární život. O Vergiliově (257-258). O Horatiovi (259-260). Z Ovidiova vlastního životopisu (261). O Lucanovi (262). O Pliniovi Starším (263). Zájem římských císařů o literární činnost (264-267). Pálení knih (268). Náboženství (269-275). Apoteóza (276). O železném věku (277). Rané křesťanství. O Ježíšovi (278). Pronásledování křesťanů (279-283). Šíření Kristova kultu (284). Z křesťanské etiky (285-287).

X. Pozdní římské císařství (dominát)

a zánik západořímské říše 222

Římský provinciální svět (288). Diocletianus (289). Constantinus (290-292). Z ediktu o maximálních cenách (293). Falšování mincí (294). Popis

Říma (295). Městský život (296). Popis Constantinopole (297). Vylidňování měst (298). Vojenská služba (299-301). Koloni a otroci (302-308). Náboženské poměry (309). Pronásledování křesťanů za Diocletiana (310). Císař Galerius povoluje křesťanství (311). Constantinus uděluje křesťanské církvi první privilegia (312). Říše bojuje s pohanstvím (314-316). Římané a barbarský svět. Constantinovo vítězné tažení proti Sarmatům a Kvádům (317). Potření Saxonů, kteří pronikli na římské území (318). Vztah Říma k barbarům (319-320). O Hunech a Alanech (321). Hunský útok na Alany a vyhnání Gótů z jejich sídel (322). Itálie v době Theodorichově (323).

XI. Stručný slovník antických spisovatelů 247

Rejstřík nejdůležitějších termínů a vlastních jmen 256